

ILMAKUVA ALUEESTA

NÄKYMÄ 1 TAPAHTUMATORILLE

Idea

Yhtenäinen ja aikanaan hyvin yhteisöllinen 1900-luvun alun sairaala-alue tarjosi työntekijöille ja heidän perheilleen asunnon, työn ja palvelut turvallisesti aitojen sisäpuolella. Nyt sairaala-alueen porttien avautuessa ja uusien käyttötarkoitusten myötä upea ja harvinainen, valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin ympäristöihin kuuluva miljöö arvokkaine puistoinen ja rehevine metsineen tarjoutuu seinäjokisten ja siellä vieraillevien käyttöön. Alueen historiaa jatketaan mutta paikkakuntalaisten aikanaan vieroksuma alue muutetaan houkuttelevaksi yhteisöllisen asumisen ja monipuolisten kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden keinoin.

Rakenne ja toiminnot

Sairaala-alueen 1920-1950 lukujen aikana rakennetut rakennukset säilytetään pääosin ennallaan ja uudisrakentamisella täydennetään olemassa olevan rakenteen vahvaa jokiakson suuntaista vertikaalista muotoa. Aluerakenteessa vanhojen rakennusten mittakaava on hierarkkisesti uudisrakentamisen yläpuolella. Puistojen ja metsäalueiden ympäröimät rakennukset ja bulevardimaiset puistokujanteet muodostavat alueen persoonallisen ilmeen

Yhteispihat ja rakennusten yhteistilat ja -toiminnot tukevat yhteisöllistä asumista alueella. Asumisen lisäksi alueelle tuodaan monipuolisia palveluita siten, että alueesta muodostuu vetovoimainen asumisen, virkistytymisen ja hyvinvoinnin keskus, jossa ihmisten vuorovaikutus sekä eri toimintojen väliset synergiat korostuvat. Ennen sulkeutunut alue avautuu seinäjokisten yhteiseksi ja läpikuljettavaksi ulkoilualueeksi.

Liikenne

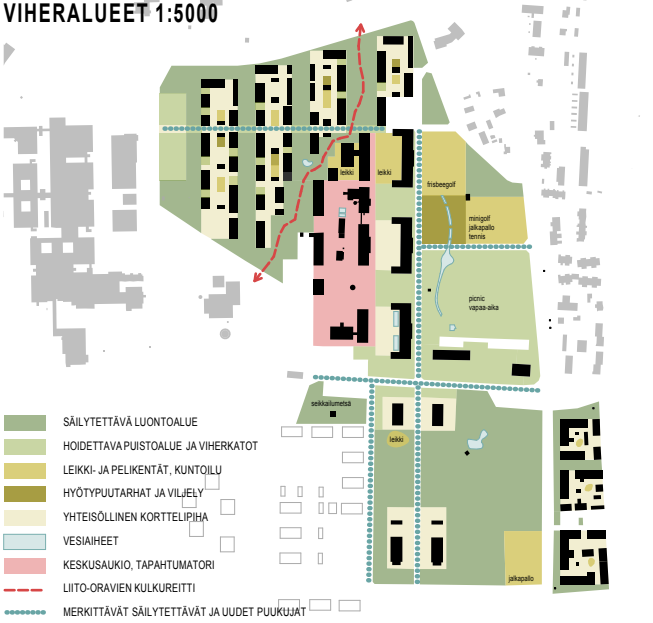
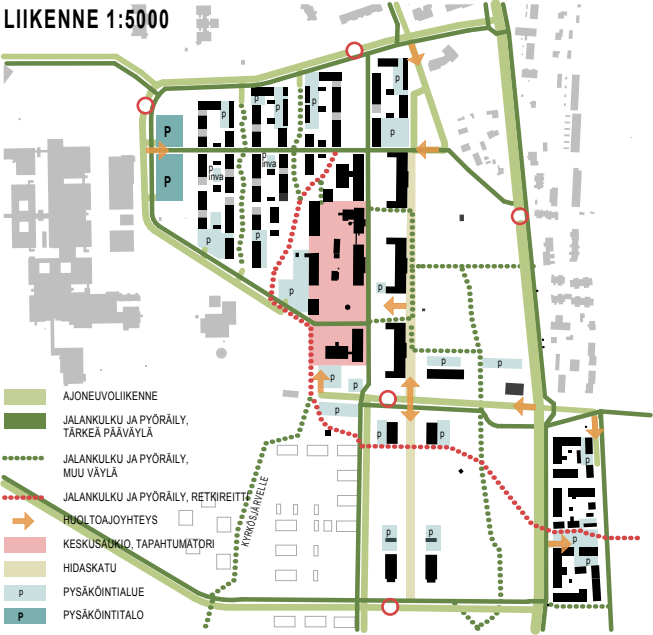
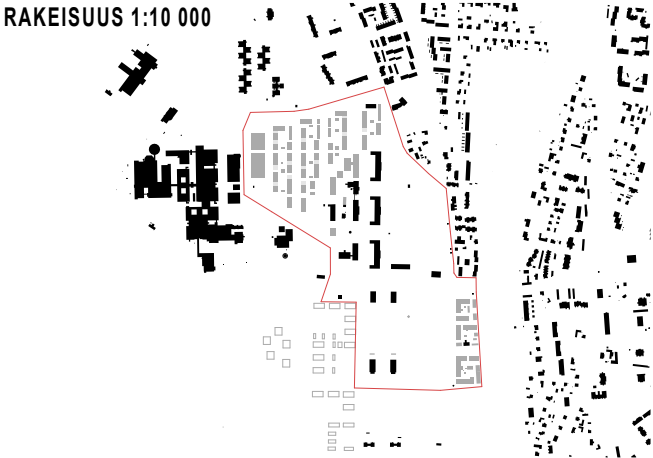
Alueen asukkaita ja kävijöitä kannustetaan ekologisempaan liikkumiseen. Autoliikenne ohjataan ydinalueelle ulkopuolelta Huhtalantieltä Hanneksenrinteen ja Seuralantien kautta mutta jalankulku- ja pyöräliikenne läpäisevät alueen keskustan eri suunnista saavuttaessa. Keskustan tiet muutetaan hidasliikenteiseksi pihakaduiksi, joilla sallitaan huoltoliikenne. Björkenheimintien vanha silta muutetaan pyörä- ja kävelyliikenteen käyttöön. Retkireitit ohjaavat kulkijoita luonnonsuojelualueelta ankkalammen ja seikkailupuiston kautta alueen keskustaan ja Kyrkösjärvelle. Maanpäälliset pysäköintialueet rajataan kasvillisuudella, osittain pysäköintitilaa sijoitetaan katoksiin ja rakenteisiin mutta yleensä ottaen asukkaita rohkaistaan miettimään vaihtoehtoisia ja yhteisiä ratkaisuja autolla liikkumiseen, kuten esim. vuokrattavat sähkö-, bio- ja maakaasuautot. Keskussairaalan pysäköintitarpeita varten rakennetaan osittain yhteiskäyttöön (20 %) osoitetut viherseinäiset pysäköintitalot.

Viheralueet

Sairaala-alueen vanhan mutta osin huonokuntoisen puuston säilyttäminen on alueen kulttuurihistoriallisen arvon vuoksi tärkeää. Aikanaan hyvin suunnitellut ja hoidetut puistot leikittelevät puulajien vaihtelulla, niiden massoittelulla ja ryhmittelyllä. Vastapainona puistoille toimivat satumaisen lehtomaiset ja villiintyneet metsäalueet. Lehmus- ja koivukujat, vaahtera-, syreeni- ja sembramäntyriivistöt johdattavat kulkijaa alueiden läpi.

Olemassa oleva vaihteleva ja runsas viherympäristö säilytetään ja se palautetaan entiseen rooliinsa parantavana virkistysalueena. Puistobulevardeja täydennetään olemassa olevien lajien puistutuksilla. Nykyiset ylikasvaneet ja villiintyneet istutusalueet siistitään ja uusia istutusalueita lisätään vain harkitusti yhteisille puistoalueille ylläpidon helpottamiseksi.

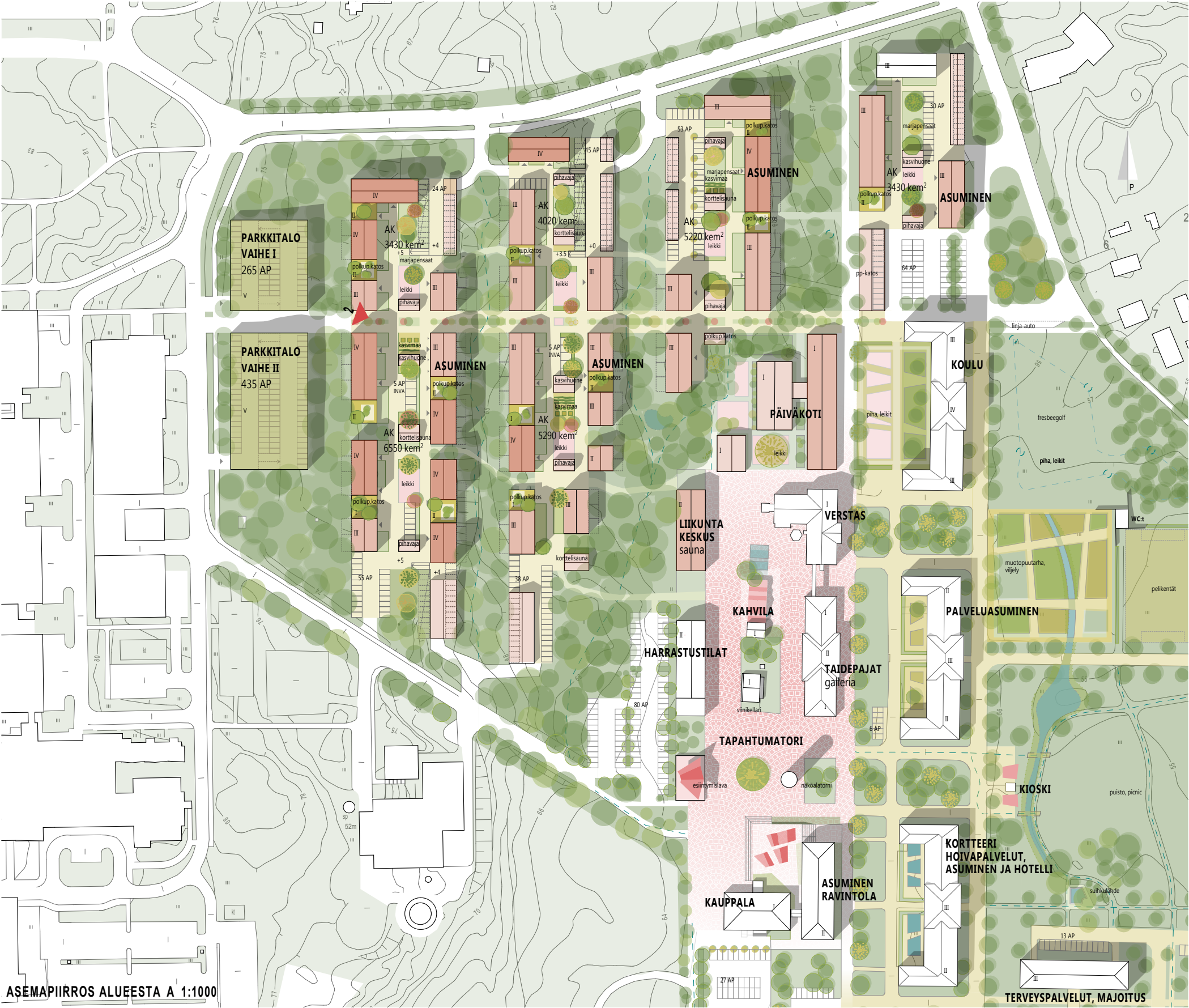
Uusien asuinalueiden hulevedet imeytetään asuinalueiden väleissä oleviin luonnontilaisiin ja moreenipohjaisiin metsäkaistaleisiin. Rakennettujen alueiden katu- ja piha-alueilla käytetään vettä läpäiseviä materiaaleja, kuten kiveyksiä ja soraa. Viesien poisto tapahtuu luontaisesti maaperään imeytämällä, paikallista vesistöä suojellen. Kansallisen kaupunkipuiston yhteisillä viheralueilla nautitaan piknikeistä, liikutaan luonto- ja lenkkipoluilla ja harrastetaan yhdessä pallolajeja ja frisbee- ja minigolfia. Puisto- ja metsäalueiden valaisulla viheralueiden käyttö saadaan houkuttelevaksi myös pimeinä vuodenaikoina.

ALUEJULKISIVU A-A 1:500

Asuinrakennus Kortteeri, A-talo Näköalatorni/ tapahtuma-aukio Palveluasuminen, B-talo

NÄKYMÄ 3 ALUEELLE B

Täydennysrakentamisaalueet

A-alue
Kerrosala: uudet 27 000 kem², säilytettävät 900 kem²; 250 ap/ kortteli, 700 ap/ parkkitalo

Metsien ympäröimät uudet kerrostalokorttelit, jotka on sijoitettu vanhan rakennuskannan mukaisesti ja Jyrkän rinteeseen suuntaisesti, sulkevat sisäänsä monimuotoiset korttelipihat. Piholla ja rakennusten välisillä kattopuutarhoilla asukkaat kohtaavat toisiaan perinteisten leikki- ja oleskelupaikkojen lisäksi viljelyalueilla. Suljetut pihat luovat sisäänsä suotuisan mikromaston yhteiskäyttöön istutettaville hyötykasveille, kuten hedelmäpuille ja marjapensaille, kasvihuoneissa kasvukautta voidaan jatkaa aremmille kasveille. Yhteiset pihasaunat ja vierasaitat laajentavat asuntoja yhteisille alueille.

Julkisivultaan vaaleiksi rapattujen, tiilellä katettujen harjakattoisten rakennusten kerroskorkeudet ja rakennustyypit vaihtelevat pihapiireissä luhtitaloista porrashuoneellisiin pienkerrostaloihin. Rakennusten asuntojen suunnittelussa painotetaan niiden muunneltavuutta ja monikäyttöisyyttä. Suuremmat asunnot soveltuvat paitsi perheille, myös ryhmä- tai kaveriasumiseen eri-ikäisille opiskelijoista senioreihin.

B-alue
Kerrosala: uudet 10 000 kem², säilytettävät 350 kem²; 110 ap

Luonnonpuiston vieren korkean metsikön keskelle rakentuvat uudet vanhoista pohjalaista pihapiireistä ja perinteisestä rakentamistavasta ideoita ammentavat asuin korttelit. Kierrettävät pihat perinnkasveineen ja yhteistiloineen muodostavat joen varrelle kylämaisien kokonaisuuden.

Punamullatut ja harjakattoiset puurakennukset ovat erillistaloja, rivitaloja ja pienkerrostaloja. Vanha yllääkärin talo on perinteisen pihapiirin keskellä luontevana osana uutta korttelirakennetta ja tarjoaa yhteistä tilaa kylätalona asukkaille ja luontokeskuksena Ruutipuiston jokiluonnon retkeilijöille.

Alueen keskus ja vanhat rakennukset

Kerrosala: uudet 2 700 kem², säilytettävät 24 550 kem², 348 ap

Alkuperäistä käyttötarkoitusta mukailien alueelle on sijoitettu asumisen lisäksi hyvinvointia, kulttuuria ja majoitusta tarjoavat palvelut sekoitettuna rakenteeseen.

Ennenkin työn ja toiminnan keskipisteenä olleesta talouspihasta muodostetaan alueen uusi toiminnallinen keskus. Tapahtuma-aukiolle avautuvat ympäröivät verstaat, taidepajat, liikunta- ja harrastetilat palvelevat käyttäjiä koululaisista harrastajiin ja kuntoutujista matkailijoihin. Alueen ruokakulttuuriin pääsee tutustumaan lähiruokakaupassa ja -ravintolassa, sekä viinikellarissa ja kahvilassa. Aukion maamerkinä kohoaa vanha vesitorni näköalatornina ja sitä vastapäätä sijoittuva esiintymislava kokoaa ihmisiä kulttuuritapahtumiin.

Vanhojen rakennusten vankkarakenteisten seinien rajaamat suuret ja selkeät tilat palautetaan ja uudet käyttötarkoitukset on suunniteltu soveltumaan olemassa oleviin tiloihin. A-rakennuksessa aloittaa toimintansa alakoulu ja sen sisäpihan vastakkaiselle puolelle sijoittuu uusi luontopainotteinen päiväkotitoiminta. Varhaiskasvatusta ja opetusta tukevat vanhan huoltopihan tarjoamat kulttuuri- ja harrastetilat. B- ja C-rakennus tarjoavat hoivapalveluita kauneudenhoidosta pieneen terveyskylpylään. Hotelli-, hoivapalvelut ja yhteisöllinen asuminen tarjoavat mahdollisuuden myös tuetumpaan asumiseen esim. kuntoutuksen yhteydessä. Hallintorakennuksen tilat sopivat pienille terveyspalveluyrityksille ja myös työmatkalaisten, opiskelijoiden ja kesämatkailijoiden majoittamiseen. Seuralan vuokrattavat juhlatilat ja sairaalamuseon käyttötarkoitukset säilyvät ennallaan.

Piirin lapset kertovat kirjassaan elämästä Tornävän sairaalan yhteisössä 1930-1970 luvuilla: "Asuminen oli ennen kaikkea yhteisöllistä. Ilman tiivistä yhteistyötä ja mutkatonta kanssakäymistä arki ei olisi sujunut. Kynnys toisen luo oli matala." - Eila Turenius.
Entisajan elo palaa alueelle ja kutsuu: tuu joukkohon!

ALUELEIKKAUS B-B 1:500

SELOSTUS

Idea

Yhtenäinen ja aikanaan hyvin yhteisöllinen 1900-luvun alun sairaala-alue tarjosi työntekijöille ja heidän perheilleen asunnon, työn ja palvelut turvallisesti aitojen sisäpuolella. Nyt sairaala-alueen porttien avautuessa ja uusien käyttötarkoitusten myötä upea ja harvinainen, valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin ympäristöihin kuuluva miljöö arvokkaine puistoineen ja rehevine metsineen tarjoutuu seinäjokisten ja siellä vierailevien käyttöön. Alueen historiaa jatketaan, mutta paikkakuntalaisten aikanaan vieroksuma alue muutetaan houkuttelevaksi yhteisöllisen asumisen ja monipuolisten kulttuuri- ja hyvinvointipalveluiden keinoin.

Rakenne ja toiminnot

Sairaala-alueen 1920-1950 lukujen aikana rakennetut rakennukset säilytetään pääosin ennallaan ja uudisrakentamisella täydennetään olemassa olevan rakenteen vahvaa jokilaakson suuntaista vertikaalista muotoa. Aluerakenteessa vanhojen rakennusten mittakaava on hierarkkisesti uudisrakentamisen yläpuolella. Puistojen ja metsäalueiden ympäröimät rakennukset ja bulevardimaiset puistokujanteet muodostavat alueen persoonallisen ilmeen.

Yhteispihat ja rakennusten yhteistilat ja -toiminnot tukevat alueen yhteisöllistä asumista. Asumisen lisäksi alueelle tuodaan monipuolisia palveluita siten, että alueesta muodostuu vetovoimainen asumisen, virkistytymisen ja hyvinvoinnin keskus, jossa ihmisten vuorovaikutus sekä eri toimintojen väliset synergiat korostuvat. Ennen sulkeutunut alue avautuu seinäjokisten yhteiseksi ja läpikuljettavaksi ulkoilualueeksi.

Liikenne

Alueen asukkaita ja kävijöitä kannustetaan ekologisempaan liikkumiseen. Autoliikenne ohjataan ydinalueelle ulkopuolelta Huhtalantieltä Hanneksenrinteen ja Seuralantien kautta mutta jalankulku- ja pyöräliikenne läpäisevät alueen keskustan eri suunnista saavuttaessa. Keskustan tiet muutetaan hidasliikenteisiksi pihakaduiksi, joilla sallitaan huoltoliikenne. Björkenheimintien vanha silta muutetaan pyörä- ja kävelyliikenteen käyttöön. Retkireitit ohjaavat kulkijoita luonnonsuojelualueelta ankkalammen ja seikkailupuiston kautta alueen keskusta ja Kyrkösjärvelle.

Maanpäälliset pysäköintialueet rajataan kasvillisuudella, osittain pysäköintitilaa sijoitetaan katoksiin ja rakenteisiin mutta yleensä ottaen asukkaita rohkaistaan miettimään vaihtoehtoisia ja yhteisiä ratkaisuja autolla liikkumiseen, kuten esim. vuokrattavat sähkö-, bio- ja maakaasautot. Keskussairaalan pysäköintitarpeita varten rakennetaan osittain yhteiskäyttöön (20 %) osoitetut viherseinäiset ja -kattoiset pysäköintitalot.

Viheralueet

Sairaala-alueen vanhan mutta osin huonokuntoisen puuston säilyttäminen on alueen kulttuurihistoriallisen arvon vuoksi tärkeää. Aikanaan hyvin suunnitellut ja hoidetut puistot leikittelevät puulajien vaihtelulla, niiden massoittelulla ja ryhmittelyllä. Vastapainona puistoille toimivat satumaisen lehtomaiset ja villiintyneet metsäalueet. Lehmus- ja koivukujat, vaahtera-, syreeni- ja sembramäntyristöt johdattavat kulkijaa alueiden läpi.

Olemassa oleva vaihteleva ja runsas viherympäristö säilytetään ja se palautetaan entiseen rooliinsa parantavana virkistysalueena. Puistobulevardeja täydennetään olemassa olevien lajien puuistutuksilla. Nykyiset ylikasvaneet ja villiintyneet istutusalueet siistitään ja uusia istutusalueita lisätään vain harkitusti yhteisille puistoalueille ylläpidon helpottamiseksi.

Uusien asuinalueiden hulevedet imeytetään asuinalueiden väleissä oleviin luonnontilaisiin ja moreenipohjaisiin metsäkaistaleisiin. Rakennettujen alueiden katu- ja piha-alueilla käytetään vettä läpäiseviä materiaaleja, kuten kiveyksiä ja soraa. Vesien poisto tapahtuu luontaisesti maaperään imeyttämällä, paikallista vesistöä suojellen.

Kansallisen kaupunkipuiston yhteisillä viheralueilla nautitaan piknikeistä, liikutaan luonto- ja lenkkipoluilla ja harrastetaan yhdessä pallolajeja ja frisbee- ja minigolfia. Puisto- ja metsäalueiden valaisulla viheralueiden käyttö saadaan houkuttelevaksi myös pimeinä vuodenaikoina.

A-alue

Kerrosala: uudet 27 000 kem², säilytettävät 900 kem², 250 ap/ korttelit, 700 ap/ parkkitalo

Metsien ympäröimät uudet kerrostalokorttelit, jotka on sijoitettu vanhan rakennuskannan mukaisesti ja jyrkän rinteen suuntaisesti, sulkevat sisäänsä monimuotoiset korttelipihat. Pihoilla ja rakennusten välisillä kattopuutarhoilla asukkaat kohtaavat toisiaan perinteisten leikki- ja oleskelupaikkojen lisäksi viljelyalueilla. Suljetut pihat luovat sisäänsä suotuisan mikroilmaston yhteiskäyttöön istutettaville hyötykasveille, kuten hedelmäpuille ja marjapensaille, kasvihuoneissa kasvukautta voidaan jatkaa aremmille kasveille. Yhteiset pihasaunat ja vierasaitat laajentavat asuntoja yhteisille alueille.

Julkisivuiltaan vaaleaksi rapattujen, tiilellä katettujen harjakattoisten rakennusten kerroskorkeudet ja rakennustyytit vaihtelevat pihapiireissä luhtitaloista porrashuoneellisiin pienkerrostaloihin. Rakennusten asuntojen suunnittelussa painotetaan niiden muunneltavuutta ja monikäyttöisyyttä. Suuremmat asunnot soveltuvat paitsi perheille, myös ryhmä- tai kaveriasumiseen eri-ikäisille opiskelijoista senioreihin.

B-alue

Kerrosala: uudet 10 000 kem², säilytettävät 350 kem², 110 ap

Luonnonpuiston viereen korkean metsikön keskelle rakentuvat uudet vanhoista pohjalaisista pihapiireistä ja perinteisestä rakentamistavasta ideoita ammentavat asuinkorttelit. Kierrettävät pihat perinnekasveineen ja yhteistiloineen muodostavat joen varrelle kylämäisen kokonaisuuden. Punamullatut ja harjakattoiset puurakennukset ovat erillistaloja, rivitaloja ja pienkerrostaloja. Vanha yllilääkärin talo on perinteisen pihapiirin keskellä luontevana osana uutta korttelirakennetta ja tarjoaa yhteistä tilaa kylätalona asukkaille ja luontokeskuksena Ruutinpuiston jokiluonnon retkeilijöille.

Alueen keskus ja vanhat rakennukset

Kerrosala: uudet 2 700 kem², säilytettävät 24 550 kem², 348 ap

Alkuperäistä käyttötarkoitusta mukaillen alueelle on sijoitettu asumisen lisäksi hyvinvointia, kulttuuria ja majoitusta tarjoavat palvelut sekoitettuna rakenteeseen.

Ennenkin työn ja toiminnan keskipisteenä olleesta talouspihasta muodostetaan alueen uusi toiminnallinen keskus. Tapahtuma-aukiolle avautuvat ympäröivät verstaat, taidepajat, liikunta- ja harrastetilat palvelevat käyttäjiä koululaisista harrastajiin ja kuntoutujista matkailijoihin. Alueen ruokakulttuuriin pääsee tutustumaan lähiruokakaupassa ja -ravintolassa, sekä viinikellarissa ja kahvilassa. Aukion maamerkinä kohoaa vanha vesitorni näköalatornina ja sitä vastapäätä sijoittuva esiintymislava kokoaa ihmisiä kulttuuritapahtumiin.

Vanhojen rakennusten vankkarakenteisten seinien rajaamat suuret ja selkeät tilat palautetaan ja uudet käyttötarkoitukset on suunniteltu soveltumaan olemassa oleviin tiloihin. A-rakennuksessa aloittaa toimintansa alakoulu ja sen sisäpihan vastakkaiselle puolelle sijoittuu uusi luontopainotteinen päiväkotikoti. Varhaiskasvatusta ja opetusta tukevat vanhan huoltopihan tarjoamat kulttuuri- ja harrastetilat. B- ja C-rakennus tarjoavat hoivapalveluita kauneushoidosta pieneen terveyskylpylään. Hotelli-, hoivapalvelut ja yhteisöllinen asuminen tarjoavat mahdollisuuden myös tuetumpaan asumiseen esim. kuntoutuksen yhteydessä. Hallintorakennuksen tilat sopivat pienille terveyspalveluyrityksille ja myös työmatkalaisten, opiskelijoiden ja kesämatkailijoiden majoittamiseen. Seuran vuokrattavat juhlatilat ja sairaalamuseon käyttötarkoitukset säilyvät ennallaan.

Eila Turenius kertoo Piirin lapset kertovat kirjassa elämästä Törnävän sairaalan yhteisössä:

”Asuminen oli ennen kaikkea yhteisöllistä. Ilman tiivistä yhteistyötä ja mutkatonta kanssakäymistä arki ei olisi sujunut. Kynnys toisen luo oli matala.”

Entisajan elo palaa alueelle ja kutsuu: tuu joukkohon!

